

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "ЖЕЛЕЗНИК"

гр. Стара Загора 6014, ж.к. "Железник", ул. "Младост" №8

☎ 0886088800; e-mail: soujsz@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

П.Лазарова

Директор на СУ "Железник"

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

приета на заседание на ПС

СЪДЪРЖАНИЕ

1. **Необходимост от училищна програма.**
2. **Мисия и визия на училището по отношение на превенцията на отпадането на ученици**
3. **Цели на програма**
4. **Задачи и дейности за постигането им**
5. **Целева група**
6. **Анализ на причините, водещи до риск от отпадане и възможностите за тяхното преодоляване**
 - 6.1. **Слаби страни и проблеми за отстраняване**
 - 6.2. **Училищни ресурси**
 - 6.3. **Възможности за превенция и интервенция**

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на детството.

Тя е изработена с активното участие на педагози, психолози и родители и кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в образователната и културна област могат да играят важна роля в борбата с бедността, социалното изключване, за насърчаване на по-широко социално приобщаване като благоприятстват личностното развитие. **Стратегическият въпрос**, на който търси отговор настоящият документ е: **Кои са причините за ранно напускане на училище и кои са правилните стратегии и мерки, за да се предотврати?**

1. **1.Необходимост от училищна програма**

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.)

2. Визия на училището по отношение на превенцията на отпадане

Стратегията и мисията на СУ „Железник» цели чрез иновативно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
- да се изградят като свободни морални личности способни да работят в колектив, да общуват помежду си, да поемат отговорност;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
- Всеки ученик да открие областта, в която е мотивиран за работа

3. Цели на програмата:

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училище.

Подцели:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

Индикатор за постигане – намаляване броя на отсъствията;

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес

Индикатор за постигане – успеваемост на застрашените ученици;

4. Задачи и дейности за изпълнението им:

- Изработване и ежегодно актуализиране на Дневник на застрашените от отпадане деца;
Дневникът се води от психолозите по информация, подадена от класните ръководители;
- Включване в плана на училищния ученически парламент дейности за създаване на подкрепяща среда;
- Включване в плана на психолога на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск;
- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности;
- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията;
Класните ръководители, психолозите и членовете на ученическото самоуправление мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището; работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца
- Създаване на „Училище за родители“.

- Повишаване на социалните умения на ученическото самоуправление и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск- организиране на тренинги.

Психологът диагностицира уменията, необходимостта от изграждането на нови и заедно с директора организира обучението.

- Установяване на ефективен диалог училище- външни институции, имащи отношение по проблема
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца
- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви.

В каледара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.

- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането

5. Целева група

- Ученици от Ідо ХІІ клас, които са застрашени от отпадане по различни причини, за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището.

1. 6.Анализ на причините, водещи до риск от отпадане и възможностите за тяхното преодоляване

6.1. Слаби страни и проблеми за отстраняване:

- Недостатъчно ефективна връзка училище-родители;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Съществуващо разделяне на учениците в някои паралелки по социален признак;
- Недостатъчно мотивирани отделни учители за справяне с проблема;
- Голям брой отсъствия на учениците, който е предпоставка за отпадане от училище;
- Ниска мотивация за постижения у някои ученици;
- Липса на специализирани учебници за децата със СОП
- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеене.
- Негативни нагласи на участниците в образователния процес
- Недостатъчно координиран подход между различните институции

6.2. Училищни ресурси:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Много добра материална база;
- Работа по проекти;
- Безплатни закуски I-IV клас;
- Поевтиняване на обяда;
- Безплатни учебници I-VII клас;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането;
- Липса на отпаднали ученици през последните 5 години;
- Висока мотивация на учителите;
- Успешна работа със социалните служби и полицията
- Специалисти по психично здраве: психолози, ресурсни учители, логопед.
- Осигуряване на целодневно обучение за учениците от начален курс
- „Помощник на учителя“

6.3. Възможности за превенция и интервенция:

- за кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- навременно идентифициране на децата в риск;
- нови форми за ангажиране на родителите;
- действено ученическо самоуправление;
- повече групи за спорт;
- разширяване на извънкласните форми, създаване на форми по изкуства;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции;
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- периодична оценка и актуализиране на мерките.
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на самоуправление.
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

- Изготвяне и ежегодно актуализиране на Регистър за идентифициране децата и учениците в риск (не само от отпадане).
- Периодично повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по отношение работата с деца в риск от отпадане от училище.